

STAVKE SE ŠIRIJO PO RAZNIH DELIH DEŽELE

GOVERNER G. PINCHOT OČITA LASTNIKOM PREMGOVNIKOV NESRAMNOST IN BRUTALNOST

V Detroit in Chester, Pa., je zastavkalo na tisoče delavcev. — Delavci, zaposleni v tovarnah za avtomobile, nameravajo zastavkati. — Stavkujoči majnerji nameravajo vprizoriti pohod proti tovarnah za jeklo. — Frickova družba še ni podpisala pravilnika.

V Washingtonu si na vse mogoče načine prizadevajo odpraviti težkoče, ki se od dne do dne pojavljajo v raznih industrijah, na drugi strani so se pa začeli širiti štrajki po vseh delih dežele.

V industrijskih mestih, posebno pa v Detroitu je zavladala veliko napetost.

Po nekaterih avtomobilskih tovarnah so že zastavkali izdelovalci orodja.

Zastavkali so tudi delavci po onih tovarnah, ki dobavljajo avtomobilskim tvornicam razne potrebščine. Predvsem zahtevajo priznanje unije ter pozivajo gospodarje, naj podpišejo NRA pogodbo.

Nekateri domnevaajo, da bo v najkrajšem času zastavkalo najmanj trideset tisoč delavcev, zaposlenih v raznih avtomobilskih tovarnah.

V Chester, Pa., je zastavkalo včeraj pet tisoč delavcev, zaposlenih v tamkajšnji Fordovi tovarni.

Zastopnik premogovnih baronov je pozval Gifford Pinchota, guvernerja države Pennsylvanije, naj pošlje proti stavkujočim premogarjem državno milico.

Governer je odvrnil, da so premogovni baroni skrajno brutalni in objestni. Sedaj naj pojedó kašó, katero so skuhali.

Premogarji nameravajo prizoriti pohod proti Frickovi družbi, ki še ni podpisala pogodbo z NRA.

Pinchot je že razpustil veliko armado pomožnih šerifov, ki so se jih posluževali premogovni magnati v boju proti premogarjem.

Dr. D. C. Dolan, načelnik tamkajšnje državne podružnice NRA, je sporočil, da so se stavkujoči vozniki truckov vrnili na delo.

CLAIRTON, Pa., 26. septembra. — Mestna policija, deputiji okraja Allegheny in posebni stražniki Carnegie Steel Company so se postavili na stražo na cesti, ki vodi v mesto z juga, da preprečijo pohod štrajkujočih majnerjev proti tovarnam za jeklo.

Državna policija v Uniontownu je nažnanila, da se je iz mesta odpeljalo 100 truckov po 30 majnerjev. Drugih 3000 majnerjev prihaja iz Washington okraja.

Štrajkarji, katerih je 5000, upajo da bodo pregovorili tovarniške delavce v Clairtonu, da tudi zaštrajkajo in s tem prisilijo H. C. Frick Coke Co., da podpiše pravilnik za mehki premog.

Štrajkarji so obvestili državno policijo na svoj pohod in so obljubili, da se bodo mirno zadržali.

V Brockton, Mass., stavka šest tisoč izdelovalcev čevljev.

V Philadelphiji so zastavkali razvažalci kruha. Štrajkarji so vprizorili demonstracijo, katero je policija s silo razgnala. Poleg višjih plač in skrajšanja delovnega časa zahtevajo tudi priznanje unije.

Nevarnost, da bi zastavkali piloti letal, je zaenkrat odstranjena.

V Brooklynu in Queens stavkajo še vedno razvažalci premoga. Trdke niso najele stavkokazov, ampak čakajo, da bo sklenjen mir med njimi in delavci.

Sodnik Rudich v Brooklynu je proti jamščini izpustil na prosto znanega komunističnega voditelja Roberta Minora, ki je bil obtožen, da je prekršil neko sodnijsko ustavno povelje.

V Patersonu in sosednjih krajih države New Jersey še vedno stavka 30,000 svilarjev. Z mirovnimi

Pristanišče Tampico še vedno pod vodo

LINDBERGH JE DOSPEL V MOSKVO

Pri sprejemu je bilo navzočih 20,000 ljudi. — Iz Leningrada v Moskvo je prišel v treh urah. — Spal je v carjevi postelji.

Moskva, Rusija, 25. septembra. 20,000 ljudi je pozdravila Charlesa A. Lindbergha in njegovo ženo, ko sta prišla iz Leningrada v Moskvo. Iz Leningrada do Moskve sta rabila tri ure. Pri svojem prihodu je Lindbergh najprej krožil nad rusko prestolico, nato pa se je spustil na reko Moskvo.

Lindbergh in njegova žena sta s prijaznim nasmehom odzdravljala navdušeni množici.

Pozdravili so ju zastopniki zunanjega komisarijata in letalni uradniki. Nato se je Lindbergh s svojo ženo odpeljal v hotel National. Za nju so bile določene najraskošnejše sobe, ki so bile nalašč za nju okrašene. Nekaj pohištva v teh sobah je bila nekdanja last zadnjih ruskih carjev. Prvo noč sta oba spala v postelji, v kateri je bil rojen zadnji ruski car Nikolaj II.

ZLOGLASNI KELLY JE BIL PRIJET

Memphis, Tenn., 26. septembra. Zloglasni ropar in morilec George E. Kelly se je brez odpora predal detektivom, ki so ga presenetili, ko je spal v neki na pol podrti hiši.

Skupno z njim je bila aretirana njegova žena Katherine ter J. R. Tichnor in S. E. Travis.

Detektiv, katere je vodil policijski načelnik Wilt D. Lee so Kellyja zaskledili v neki hiši, katero so takoj obkolili.

Detektiv W. J. Raney je potikal na hišna vrata. Kelly sam je odprl vrata z revolverjem v roki.

Spusti revolver, Kelly, — mu pravi Raney.

Kelly mirno dvigne obe roki in se poda z besedami: — Čakal sem vas celo noč.

Na policijski stražnici Kelly ni hotel odgovorjati na stavljenja vprašanja.

PAPEŽ PAZI NA AMERIKO

Vatikan, 26. septembra. — Papež Pij XI. je pokazal veliko zanimanje na borbo Amerike proti depresiji, ko je sprejel v avdijenci kardinala O'Connella iz Bostona.

— To je bila najlepša avdijenca, ki se je spominjam pod štiri papeži, — je rekel kardinal O'Connell. — Sveti oče se zelo zanima za vse prizadevanje Amerike, da izboljša družabno in gospodarsko stanje.

pogoji, glede katerih so se sporazumeli stavkarski voditelji z delodajalci, štrajkarji niso zadovoljni.

Tovarna American Radiator Company v Bayonne, N. J., je včeraj prenehala obratovati, ker so delavci zastavkali.

Skoro pri vseh štrajkih tvori glavno oviro priznanje strokovne organizacije.

SODNIJSKA OBRAVNAVA V LIPSKEM

Torgler ni kriv požiga državne zbornice. — P e t mesecev je bil v okovih. Izgleda zelo izmučen.

Lipsko, Nemčija, 26. septembra. — Ernst Torgler, ki je vodil sedaj že zatrto komunistično stranko v nemškem državnem zboru, je pred sodiščem odločno zanikal, da bi bil sam ali pa njegova stranka bila vzrok požara palače državnega zora v februarju.

Torgler je govoril z veliko odločnostjo ter je tekom svojega govora rekel, da je postal boji za komunizem cilj njegovega delovanja.

Z velikim ogorčenjem je zavrnil sodnika Wilhelma Buengerja, ki je trdil, da je Torgler s tem zločinskim činom hotel širiti komunizem.

— Sedem mesecev sem bil v ječi in sedaj pred celim svetom izjavljam, da sem nedolžen, — je rekel Torgler.

— Skozi sedem mesecev sem bil v preiskovalnem zaporu in pet izmed teh sedem mesecev sem bil vklešen dan in noč. Zdržal sem, ne zato, ker so močni moji žveci, temveč zato, ker vem, da sem nedolžen in da sem bil aretiran, ker sem komunist.

Vsled njegove izjave, kako so postopale proti njemu sodnijske oblasti, je bilo občinstvo zelo presenečeno, kajti nemška vlada je opetovano zanikala, da bi bil Torgler v zaporu vklešen.

Na koncu svojega pričevanja je bil Torgler zelo izmučen in se je tresel, ko je sedel, toda svoje rdeče obrobene oči je vprl naravnost pred se, ko je skočal.

V velikem nasprotju s Torglerjem je Holandec Marinus van der Lubbe, ki je ves čas obravnavo imel globoko sklonjeno glavo ter je sede med nogami vedno gledal v tla. Tudi drugi dan obravnavo je bil van der Lubbe bolj mrtev kot živ, dasi je poprej dobro jedel.

MLADA ZALJUBLJENCA

Cleveland, Ohio, 26. septembra. Doris Jones iz Deal Beach, N. J., stara 14 in let in 19 let stari Robert Babst iz Read Bank, N. J. sta bila najdena v veži neke trgovine, ko sta spala. Oba sta pobegnila iz doma in sta se namenila v Nevada.

S seboj sta imela samo \$2.21, kar sta v treh dneh izdala za hrano.

— Sklenila sva, — je reklo dekle, — da ne moreva več živeti eden brez drugega. Odločila sva se, da potujemo v Nevada in bova po potu delala. 15. decembra bom stara 15 let in do tedaj sva hotela biti poročena. Slišala sem, da se je v Nevada mogoče poročiti s 15. letom.

BUBONSKA KUGA SE ŠIRI PO MANDŽURIJI

V sredini Mandžurije je za kugo že pomrlo 500 ljudi. — Dosedanja poročila prihajajo samo iz krajev ob železnici.

Dairei, Mandžurija, 26. septembra. — Bubonska kuga je v sredini Mandžurije zahtevala do sedaj že najmanj 500 življenj. To poročilo je poslal zdravstveni urad mandžurske železnice.

Središče epidemije se nahaja v mestih Tungliao, Taonan in Nungam. V nekaterih vaseh je umrljivost zelo velika. Tako je na pr. v vasi Malingyintze blizu Tungliao izmed 43 prebivalcev umrlo 34.

Dosedanja poročila veljajo samo za kraje ob železniški progi, vsled česar se oblasti boje, da od železnice oddaljeni kraji trpe mnogo vsled te bolezni. Železnica upravlja je v več krajih postavila svoje zdravstvene oddelke. Oblasti so nekatere vasi zaprle in vlaki se v njih ne vstavljaajo.

KMETSKI ŠTRAJK NA POLJSKEM

Varšava, Poljska, 26. septembra. — Na več krajih Poljske je prišlo do resnih nemirov, ko so radikalni kmetje pričeli dvotedenski štrajk, s katerim hočejo preprečiti prevoz poljskih pridelkov v mesta. Dva kmeta sta bila ubita in pet ranjenih; ubit je bil tudi en policist, 14 pa jih je bilo ranjenih.

Med kmeti se je pojavila velika nezadovoljnost, ker so cene poljskim pridelkom padle, davki pa so bili povišani. Kmetje so na glavne ceste postavili straže in ovirali dovoz v mesta, vsled česar je prišlo do spopadov med kmeti in orožniki, posebno v Galiciji.

Kmetje so si izbrali za svoje geslo: — Mesto se mora naučiti, da brez kmeta ne more živeti.

Šoferji, ki vozijo truke s kruhom, so v ponedeljek sklenili, da zaštrajkajo, zato je bila takoj zjutraj policija pripravljena. Na štrajku je 11,000 prevažalcev kruha.

Zastopniku delavskega parlamenta Fredu Keightly se za pri srečilo odvrniti štrjka in opolniti je bila vsa policija pripravljena, da preskrbi, da v mestu ne bo manjkalo kruha.

Truke s kruhom spremlja policija na konjih.

Policijski komisar je dovolil mirno piketiranje.

Štrajkarji zahtevajo priznanje unije, zaprte pekarnice, 42 ur dela na teden in povišano plačilo.

Štrajkarji so izjavili, da ne bodo zadrževali kruha za bolnišnice in druge slične zavode.

MLEKARJI SO BILI

KAZNOVANI

Albany, N. Y., 26. septembra. Western New York Milk Producers Association, katere predsednik je Albert Woodhead iz Rochester, N. Y., ki je vodil zadnji mlekarški štrajk, je bila obsojena na \$200 globe, ker je poudarila 20 posod smetane po nižji ceni, kot pa jo je določil državni mlekarški odbor.

PRVOTNA POROČILA O ŠTEVILU ŽRTEV SO BILA PRETIRANA

TAMPICO, Mehika, 26. septembra. — Prebivalci mesta, ki ga je v nedeljo popoldne strašno opustošil silen tornado, željno pričakujejo pomožnih ekspedicij, kajti živil jim je začelo resno primanjkovati. Prvotna poročila o številu žrtev so bila zelo pretirana. Kolikor se je moglo dosedaj dognati, je izgubilo življenje le 54 oseb, dočim jih je bilo nad tisoč več ali manj poškodovanih.

Bolnišnice so prenapolnjene. Dosti ranjenecov se nahaja v hišah, ki so ma čudežen način ostale nepoškodovane.

Tornado je divjal z naglico 125 milj na uro ter uničil vse, kar je bilo na poti. Lesene hiše so se rušile, in vihar je odnesel ostanke, da ni o njih nobenega sledu.

V najugodnejšem slučaju bodo živila zadostovala komaj za tri dni. Nad mestom in okolico je proglašeno obsedno stanje. Vojaki imajo povelje ustreliti vsakogar, ki bi ga zasabili pri plenjenju.

Po nekaterih ulicah stoji voda še vedno do štirinajst čevljev visoko.

Mexico City sta zapustila dva vlakla z zdravniki, bolniškimi strežnicami, zdravili in živilom.

V mestu je 969 Amerikancev, ki so pa ostali nepoškodovani.

Mexico City, Mehika, 26. septembra. — Poročila o viharju, ki je divjal nad Tampico, si zelo nasprotujejo.

Število mrtvih cenijo od 52 do 5000. Vsa poročila pa soglašajo, da je mesto popolnoma uničeno ter da je škoda neprecenljiva.

Washington, D. C., 26. septembra. — Predsednik Roosevelt je brzojavno izrazil mehiškemu predsedniku Rodriguezu sožalje.

Katastrofa je povzročila tudi mednarodni trgovini ogromno škodo, kajti Tampico je važno mehiško pristanišče ter najvažnejše pristanišče za eksport olja v Centralni Ameriki.

Ameriški Rdeči križ je poslal za nesrečnike v Tampico \$25,000.

OBRAVNAVA PROTI ODVAJALCEM

Oklahoma City, Okla., 25. septembra. — Albert L. Bates, ki je skupno z deseti drugimi svojimi tovariši obdolžen, da je odvedel Charlesa Urschela, je izjavil, da bo nastopil kot prič za državo, ako bi Shannonovi pričali drugače, kot pa je bilo resnično, ko je bil Urshel zaprt v Shannonovi hiši.

Glavni krivec Harvey Bailey, ki je vodil Urschelovo odvedbo in so zločinci dobili \$200,000 odkupnine, ne kaže zaradi tega nikakega razburjenja.

Katherine Kelly, žena zloglasnega morilca in odvajalca George Kellyja, ki se oba še nahajata na svobodi, je nekemu časopisu poslala pismo, v katerem poroča, da se bo mogoče sama izročila oblasti.

Kellyja in njegovo ženo iščejo po vseh Združenih državah. Zvezna vlada je razpisala nagrado \$15,000 za njuno aretacijo. Oblasti pričakujejo, da bo Katherine zapustila svojega moža in se bo podala.

HERRIOT JE BOLAN

Lyons, Francija, 26. septembra. Bolezen Edouarda Herriota, ki je bolan na ledi, se je poslabšala. Včerajšnje izboljšanje se ni vzdržalo.

JAPONCI PROTI KITAJSKIM KOMUNISTOM

Japon. poveljnik v Mandžuriji je poslal ultimatum. — Uporni kitajski general mora izprazniti ozemlje.

Šanghaj, Kitajska, 26. septembra. — Politični in vojaški krogi z nestrpnostjo čakajo na izid japonskega ultimata generalu Fang Čen-hvu, od katerega je Japonska zahtevala, da umakne postojanke svoje armade 20 milj severno od Peipinga.

General Fang poveljuje 6000 upornikom in je hotel ovreči kitajsko vlado v Nankingu. V svojem prvemu odgovoru na ultimatum pravi Fang, da bo v nekaj dneh korakal proti Peipingu. Japonsko poveljstvo je prosilo, da naj ne nastopi proti njegovi armadi z vojaško silo, ker je vse njegovo delovanje popolnoma patriotično.

Japonski vojaški atašeji v Peipingu je Fangov odgovor poslal japonskemu poveljstvu v glavno mesto Mančukuo, Čangčun, kjer so japonski generali zavili njegov odgovor kot nezadovoljiv in so izjavili, da bodo proti njemu nastopili z vojaško silo, ako se ne umakne iz ozemlja, v katerem pogodbi premirja med Japonsko in Kitajsko ne sme biti nobene ga vojaka.

Poročila iz Peipinga naznanjajo, da bodo Japonci bombardirali Fangove postojanke, ako do poteka ultimatum ne ugodijo japonski zahtevi.

ARETIRANI SOVJETSKI URADNIKI

Harbin, Mandžurija, 25. septembra. — Ruskemu svarilu, da bo Japonska odgovorna, ako Mančukuo zasede kitajsko vzhodno železnico, so sledile nove aretacije ruskih železniških uradnikov.

Mančukuo policija je aretirala glavnega blagajnika železnice Kublija, ravnatelja Kalina in načelnika Lavrova.

Moskva, Rusija, 25. septembra. Sovjetsko časopisje je zelo ogorčeno proti Mančukuo in Japonski, ker se hočeeta polastiti kitajske vzhodne železnice. Odkar je Japonska vpadla v Mandžurijo, sovjetsko časopisje ni še bilo tako ostro kot je sedaj.

„Izvestija“ dolže Japonsko, da hoče terorizirati ruske železniške uradnike in se polastiti železnice. „Pravda“ zaključuje svoj zelo oster članek z besedami: „Sovjetska unija je močna država. Ne samo njeni prijatelji, temveč tudi njeni sovražniki vedo to“.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

DOLOR CORDIS

"Harmoniko naj gre igrati, harmoniko, on ni za kmetijo... Ne bo prišel na Vrhu, pa tudi če bi imela ostati vse življenje sama, naj razpade posestvo, naj gozd podivja, njega, Cilka, ne boš jemala, dokler gledajo še svet te moje oči..." Cilka je bila tiho in ni rekla nič mater. Devala je na žico nad ognjiščem lepe žlice in pokrivače iz medenine, ki so se svetile kot suho, rdeče zlato. Vsako je še prej obrisala s suho volneno čunjo. Vedela je, da France bo ljubi njeno hišo kot njo, bolj lep smrekov gozd, in vendar se ji je smilil. Njegov dom pojde kmalu na boben. Oče njegov je bil porok za 10,000 Lir zidar-skemu mojstru Ivančiču v Št. Vi-du. Ivančič se z njimi ni rešil, po-gubil je še Francetovega očeta in vse njegove otroke. Francetov oče, izpodjenjen v korenini, je jel hira-ti, pozimi ga je vzela hripa. Imel je šibko srce, so rekli zdravniki v Idriji, a nihče izmed mož medicine ni vedel, da mu je ošibelo srce, ker je propadal njegov grunt. Bol iz grunta presega vsako drugo bol... Lahko kmetijski fant nesrečno ljubi, a grunt mu ohladi rano; ako pa zadene kmetu nesreča pri grun-tu, za njegovo bol ni zdravila. Obup, nepoznan v gorah, mu za-struplja srce... Očita si še grehe, ki jih ni storil. Pred mrzličnimi očmi Francetovega očeta so vsta-jali prejšnjih rodov babice in dedje in so mu očitali: "Zapravi si grunt, prodal ga Judežu Iškarijotu, ki se je delal prijatelja, svetnika." — "Oseparjen sem bil." In babice in dedje so odkimali in grajali: "Ker si bil prelahkoveren... Kmet-ski gospodar ne sme biti nikoli po-rok, njegov edini prijatelj je grunt. Kdor se razda drugim prijateljem, pogine. Prijateljstvo je lepa pesem in nič drugega, spomin na mladost, na skupno delo, na šolo, na nede-lje, na Božič, Velikonoč, na proce-

sijo sv. Rešnjega Telesa." "Pro-bleto prijateljstvo!" Odpusti mu pred smrtjo, je držal Križanega pred njim mlad svečenik, ki je pravkar prišel iz semenišča v Go-rici v gore, v najbolj zakotno vas. "Odpušcam, a kdo bo redil moje o-troke?" Križani, je šepnil mladi, idealni spovednik. Takrat se je raz-jasnilo umirajočemu-lie in kot da se mu ne bi nič zgodilo v življenju, kot da ga ni najdražji prijatelj o-sleparil, je vdano umrl... France, njegov sin, ni bil vojak. Nežen je bil, ko da ni s kmetov. Po dedu Slovenec, po babici italijanske kr-vi, tam nekje iz Vidna, je podedo-val rahlo čud matere. Nežen v ro-kah, obrazu in duši. Pisal je pe-smi. Ob nedeljah je rad igral na harmoniko v krčmi, kjer so se zbi-rali na ples fantje s perjem divjih petelinov na klobukih. Polje in dom mu je bilo vse, kot iz sanj se je vzbudil, ko je zvedel, da bo po-sestvo prodano. Grozna realnost je zazijala pred njim, postajal je mrk in žalosten, umrla je pesem. Mr-tvaški mrak je legel naenkrat na vso hišo. Srebrnolasa babica, že sko-raj na onem svetu, je oživela, ho-dila kot zgubljena po hiši — poten-se je zopet zatopila v žalostni del-rožnega venea: "Ki je z nas težki križ nosil, češćena Marija, milosti polna!" Mati je pripravljala zve-čer podmetnico, a se ni nasmehni-la. Sestra Danica in Mreta sta ho-dili na polje plet in žet, vračali sta se z bridkim izrazom obupa v obra-zu: "Največje delo nas ne more več oteti!" Francetov brat Jurij, orjak po telesu, divji sin planin, je škripal z zobmi: "Da bi vsaj pred-leti, ko je udarila strela blizu naše hiše, razčesnila jo čez pol, da bi u-darila vanjo vsaj danes, to poletje, da bi lopov ne užival naših rodov arage. Prokleti, prokleti zidarski mojster, zakopal je svoj denar, na našo hišo je živel. Bog ve, kdo jo bo

pa se je zgodilo, da je njegov ded imel opravka z njo. Potem jo je poročil, več iz dolžnosti kot iz lju-bezni, tako so vsaj govorili, mogo-če je bilo tudi drugače, saj Terezi-na ni bila grda, a ni bila iz naših osonjnih krajev, pritepenka!" Cilki je bilo hudo. Kdo pa je tega kriv, različni ljudje se srečujejo in vzlju-bijo, srca iz južnih krajev teže k srečam iz osonjnih, srca iz osonjnih gor hrepene po srečanju, a to-plota sonca z juga prehaja tudi na sever. severni hlad dahne čisto v teško lovorja in večnega sonca... Tako združuje božja Previdnost srca narodov, katere je ustvarila. da se ljubijo in spolnijo, tako nosijo duše v svet blagovest Gospo-dove ljubezni. In medtem, k se na-rodni črte, se ljubijo med seboj pri-padniki različnih narodov, se po-ročajo, žive za Kristusa. Boga na-rodov. Da se narodi še sovražijo med seboj, sinovi Boga Stvarnika, to je velika bol našega stoletja. do-lor cordis, bol srca Evrope... Zapi-raj si meje in srca in odtod bol grude in bol kmetijskih sre.

S Francetom se je šahajala Cilka v gozdu. Bajen je oni gozd, smre-ke kot mogočni zeleni kandelabri kipe v cerljansko srebrnozurno nebo. Tihota vlada tam in kdor je željan miru, posedi v njegovi hla-dilni senci. Blizu onega gozda je lesena šola. Metulji se spreletavajo po gozdu in v šolo prilete na ročke učencev in učenk in na obrazke. Počimi pa čepi črni vrani pred šolo, na oknih, na strehi. V sve-tov. vojni se je tam mučil učitelj, ka-tere ljudstvo še ni pozabilo... Vse svoje prihranke je zapustil revnim učencem. Slutil je, da bo padel na bojnem polju, hotel pa je, da bi vsaj njegova duša povrne v gore. Še zdaj živi njegov duh v gorah kot mitos vse tja do divjih rožnatih Masorov. V ono šolo sta hodila France in Cilka skupaj, zdaj pa sta se shajala v gozdu pred njo v ljubavnih pomenkih.

"Še enkrat da bi bila učence in učenka!" "Bolje bi bilo," je vzdihnila Cilka, "veš, France, na Vrhu ti ne mo-žeš. Določen je drugi in za kmalu. Mater nočem spraviti v grob, ljub-ša mi je ko ti."

France je naslonil glavo na roko. Črni lasje so se mu vsuli na roko, oči so mu postale mokre.

"Nisem otrok, ali jokal bi, zdaj moram z doma, v Argentino. Vedel sem, da na Vrhu ne bo sreče."

"In kakšno delo si dobil?" "Pisal mi je Janez, dobil mi je službo pastirja na farmi. Saj ves, da v Argentiniji pasejo velikanske črede, da izvažajo potem še k nam v ledu argentinsko meso. Ondi po-stanem velik pastir, pri nas so le pastirčki."

"Na farmah, posestnikov sin — pastir!" "Saj me tam nihče ne pozna!" Nad njima je vzplahotala divja kokoš. Za njo je plahotal divji pe-telin. Veselo sta frfotala na visoko smreko na ljubavni sestanek, svo-bodnih gor od pametiveka svobod-na prebivalca.

Parnik Belvedere je plul že več dni iz Trsta v Argentino. Na klo-pah so sedeli v kabinah cerkljanski

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah 30

Tončkove sajne na Miklavšev ve-čer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek). vez. 45

Revizor, 5. dejanj, trča vezana 75

Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih 35

Ljudski oder:

4. zv. Tihotapec, 5. dejanj 60

5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 60

Zbirka ljudskih čer:

3. snopič. Mita pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60

13. snopič. Ventalca, Sani Marijo Devica, Marijin otrok 30

14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška čelica, Mrtvični blagoslov 30

15. snopič. Turki pred Dunajem, Fajbala in Neža 30

20. snopič. Sv. Just; Ljubezni Marijinega otroka 30

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide 30

Arabel, trdo vez. 1.25

Balade in romane, trda vez 1.25

Bob za mladi sob, trda vez 40

Kraguljki (Utrva) 65

trdo vezano 30

Moje obsorje, (Gangl) 1.25

Narcis (Gruden), broš. 30

Primorske pesmi, (Gruden), vez. 35

Sistine (Albrecht), broš. 30

Pohorje (Glaser), broš. 30

Otoz Zr. 50

Sto ugank 50

Vijolica, Pomi na mladost 60

Zvončki, Zbirka pesmi za sloven-ško mladino. Trdo vezano 30

Zlatorez, pravljičica, trda vez 30

Iz Jugoslavije.

"Vampir" na torišču strašnega zločina.

Po mnogih vaseh jug. juga strasio "vampirji", ki so naglali staro in mlado v največji strah, najhujše pa je sedaj v vasi Palju-ri. Tam je pred 4 meseci mladi kmet Mihajlo Prodanović ubil svojo bivšo ljubico Mitro, njeno mater, tačo, neko mlado dekletce in svojo ženo ter naposled izvr-šil samomor. Ta besni zločinec se je po trdnem prepričanju vsača-nov "povampiril" in se sedaj mno-gim prikazuje ponoči. Vsako sre-čanje z "vampirjem" je v zvezi s kakšno hudo nesrečo in škodo.

Mihajlova prva žrtev, nesrečna Mitra je bila poročena z mladim, bolehim kmetom Dragičem Milo-savljevičem. Ta je prvi srečal "vampirja" ter potem takoj za-pustil svojo hišo in se z živino vred preselil k nekemu svojemu sorodniku. Dragič je o vampirju pripovedoval takole:

Nisem mogel živeti v svoji hiši. Vsako noč sem umiral od strahu. Že zgodaj zvečer je začel po hiši ropotati, trkalo je na okna in na vrata. Čuli so se tudi neki divji glasovi. Vampir me je nekajkrat napadel tudi v poste-lji. Tiščal me je za vrat in suval me je vpraša. Prepričan sem, da je to grešni duh Mihajlov. Pred njim nimam miru tudi v novem bivališču. Zadnjič sem našel ne-kaj svoje živine zadavljene v hle-vu, dočim je bila sorodnikova ži-vina nepoškodovana.

Neki sosed pa se je z vampir-jem srečal na cesti, ko se je iz Uba vračal proti domu. Za seboj je slisal korake in ko je obstal ter se oziral, je vse utihnilo in niko-gar ni bilo videti. Ko je šel na-prej, pa je slisal korake vstrse se-be. Ko je tekkel, je tekkel z njim tu-di nevidni duh. In nekajkrat je občutil dotik njegove ledomo-mrle roke. Ko je pritekel domov, je bil "vampir" že v hiši. Lopotal je z okni in vratmi, naposled pa je hušnila mimo kmeta neka senca, od katere je vel ledeni mraz in še-le potem je vse utihnilo.

Podobno pripoveduje posestni-ce, ki ima svojo hišo poleg vrta, na katerem je pobesneli Mihajlo izvršil umore. Vsi vaščani so strašno razburjeni, dogajajo pa se tu-di primeri, da nenadoma pogine kake živčice. Nekateri take pri-mere so skušali živnozdravniki, ki so jih poslale tja oblasti, raz-jasniti s popolnoma naravnimi vzroki. A si prestrašeno ljudstvo nikakor ne da vzeti trdnega pre-pričanja o "povampirjenem" mo-ricu in samomorilecu. Mihajlova hiša, ki je po zločinu ostala brez lastnika, je prišla na dražbo, a je nihče noče kupiti. Tudi neki od-daljeni sorodniki samomorileca in njegove umorjene žene nočejo ni-česar slišati o kaki dediščini. Če ne bi bila v vasi stalna orožniška straža, bi vaščani že davno za-žgali zapuščenno domačijo, grob morileca in samomorileca pa bi raz-kopali, ali pa vanj zabili "globov-kolec" po pravih starodavnega praznovanja o vampirjih.

Nesreča pri ubijanju rib z dina-mitom.

Kakor poročajo iz Banjaluke, se je v tamkajšnji okolici pripetila pri ribolovu nenavadna ne-sreča. Simeon Pekić je lovil ribe z dinamitom. Ko je nameraval za-paljeno patrono vreti v vodo, mu je patrona v roki eksplodirala in desno roko na kose raztrgala ter mu razen tega izbila tudi desno oko. Ranjenec je bil prepeljan v bandvinsko bolnišnico v Ključ.

Resen opomin vsem, ki ubijajo ribe z dinamitom.

Nevarna sleparika na račun bole-h-nih študentov.

Ker je "Politika" pred meseci obširno poročala o tragediji nekih beogradskih visokošolcev, ki ni-majo denarnih sredstev, da bi za-ključili svoje zdravljenje v zdra-vilišči za jetične na Golniku, in je bila od strani uredništva uvedena tudi zbirka denarja za te visoko-šolce, je bila ta, da so skušali žrtve, ki so vzbujeno sočutje skrbno izkoristila mlada sleparika. To je 24-letna Hermina Gita, ki je službovala nekaj časa v pisarni odvetaika Krstića v Beogradu, je pa bila odpuščena zaradi raznih nerednosti. Sama si je napravila nabiralno polo za bojne dijakke ter obiskovala po Vojvodini bogate trgovce. Nabrala je več tisoča-

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprošili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročno točno.

Uprava "G. N."

Šle tri njive in s šestoro otrok se je znašel, kakor pravijo na "hišni kladi" ali na beraški palici.

Osman Burgić si je izposodil 3 tisočake in ker je zaostal z odplačevanjem zapadlih velikanskih obresti, je moral podpisovati vedno nove menice na obresti od obresti, tko da ima že 47 menic, ki predstavljajo večjo vrednost kakor vsa njegova posest. Aden Du-bravić iz Turnje si je leta 1926 izposodil 2000 Din, pa je doslej na samih obrestih tega dolga plačal že 40.000 Din. Kmetije, ki se pre-davali ali pa gradili hiše, so od oderuhov dobili nekaj denarja ter material po strahovito pretiranih cenah. Ko so bili z delom go-tovi, je bila hiša z zemljiščem vred oderuhova last. So tudi primeri, da se je zadolžil pri oderuhu že oče ter mu znošil ves denar, ki si ga je odrgal od ust in ki ga je sploh mogel izvleči iz svojega posestva. Ko je oče umrl, je bil sin prepričan, da je dolg že davno poravnat, oderuh pa mu je prinesel neke listine, prave ali ponarejene, po katerih znaša dolg skoraj še toliko, kolikor je vredna hiša.

Mnogi oderuhi so se med sve-tovno vojno pod Avstrijo udeje-stvovali kot nabavljalec sena in drugih potrebščin za vojaštvo. Bi-li so tudi nadzorniki pri raznih de-lavskih kompanijah. Takoj po vojni pa so se vrgli na oderuštvo in so danes težki bogataši. Eden od njih ima v okolici Puračića velikansko posestvo, na katerem redi okrog 400 glav živine. Vsa ta zemlja je bila last njegovih dolž-nikov. Zanimivo je to, da je bila med odrudi do zadnjih dni, ko je začelo sodišče v Tuzli s preiska-vami, huda mržnja in konkuren-tna borba. V nevarnosti pa so se oderuhi obeh veroizpovedi in raz-nih oderuških metod čvrsto zdrn-to denar proti bajeslovnim obrestim. Od desetaka se zahteva po eden in celo po 3 dinarje mesečno za obresti. Neki kmet iz vasi De-vetaka se je zadolžil za 4450 Din, plačal pa je 25.550 Din. Kmet Huso Vešić iz Lukavca si je izpo-sodil 12.100 Din, pa so za ta dolg številne žrtve.

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

POVESTI in ROMANI

(Nadaljevanje.)

Slovenski plantolji II. sv.: Potresna povest, Moravsko stik, Vojvoda Pero i Perica, Čr-tice 2.50

Tigrovi zobje 1.50

Tik za rento 70

Tatit, (Bevk), trd. vez. 75

Tri indijske povesti 30

Tunel, soc. roman 1.20

Trenutki oddiha 50

Turki pred Dunajem 30

Tri legende o razpetu, trd. vez. 65

Tisot in ena noč:

I. zvezek 1.50

II. zvezek 1.40

III. zvezek 1.50

8 KNJIGE SKUPAJ 3.75

Tisot in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1.50

Ugrabljeni milijonar 1.20

V krepuljnih inkvizicijah 1.30

V roketu (Matije) 1.25

V goriskem zakotju 35

V okupirani obzoru sveta:

1. del 90

2. del 90

OBA SKUPAJ 1.80

Veliki inkvizitor 1.50

Vera (Waldova), broš. 35

Vojaka na Balkanu, s slikami 35

Vrtinar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75

broširano 60

Velik spopadnik in druge povesti, 1. sv. 1.25

trdo vezano 1.25

Vojak, mir ali poganstvo, 1. sv. 35

V pustih je šla, III. sv. 30

Valentin Vodnika izbrani spisi 30

Vodnik svojemu narodu 25

Vodnikova pralika t. 1957 50

Vodnikova pralika t. 1928 50

Vodniki in properti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Zmislil smrti 60

Z

Gospa REGINA Roman iz življenja:

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

41

Tom je videl, kako so nekateri inženirji stekli proti kraju, kjer je bil Valter, dva pa prideta bližje k hiši. Tom položi prst na ustnice v znak, da naj nicesar ne povesta. Toda tedaj že prideta na verando Regina in Urška.

— Kaj je bilo, Tom? — vpraša gospa Regina z bledeimi ustnicami in bojazljivimi očmi. In njeno srce je toliko silno in glasno. Sedaj ni mogla misliti na to, da bi se varovala razburjenja; od strahu in bojazni za svojega moža je bila vsa iz sebe.

Tom se sili, da ostane miren.

— Kaj pa, gospa?

— To so bili strelji, Tom?

Tom zmaje z glavo.

— Izključeno; mogoče so padli kaki kamni.

— Ne, stric Tom, to so bili strelji, — pravi sedaj tudi Urška, blede in polna strahu.

Pa tudi Tom je začutil velik strah za Valterja. Najrajši bi bil stekel k njemu, da iznajde, kaj se je zgodilo. Toda vedel je, da je njegova dolžnost, da izvrši Valterjevo povelje in ostane pri ženi in otroku.

Tedaj pa zadoni med množico velik truš in hrušč. Vse je križalo vprek. Oba inženirja zgrabita za revolverje. Tudi Tom potegne revolver in ga pripravi na strel. Poteze njegovega obraza so kazale veliko odločenost. Urška se v strahu oklene njegove roke.

— Stric Tom, samo da se očetu nič ne pripeti.

Tom pelje obe preplašeni ženski v sobo. Svojo razburjenost zataji in tolažljivo govori:

— Gospa Regina, ali se moram z vami prepirati? Kako se morete tako razburjati? In če bi v resnici bili strelji, kdo ve, zakaj so padli. Delavci nimajo orožja, samo inženirji in vaš mož. Mogoče so uporne delavce z njimi prestrašili. Pogledajte samo Urško, kako je vsa blede in vi tudi. Pogum, gospa, pogum, Urška! Tu mirno sedite in se ne ganite iz sobe. Enega izmed inženirjev bom poslal, da pogleda, kaj se je zgodilo. Toda zahtevam vašo besedo, da ne gresta iz sobe, dokler vam ne dovolim. Drugače ne napravim nobene ga koraka.

Polni nemira obe sedeta. To je moral smatrati za njuno obljubo. Naglo stopi skozi vrata, ki jih tiho zapre. Z obema inženirjema se je hotel dogovoriti in takoj nato pričeli utrjevati hišo, kajti bil je prepričan, da se je nekaj zgodilo.

Tako stopi pred hišo in z znamenji pokliče oba inženirja bližje. Njegov pogled pa poleti čez taborišče in naenkrat se strese. Videl je prihajati gručo ljudi v smeri proti hiši. Slišal je, kako so glasno govorili med seboj in prihajali vedno bližje, toda to ni več iz gledalo kot kak upor.

Tudi inženirja vidita prihajati ljudi in se postavita poleg Toma. Nehote vsi trije potegneta revolverje, pripravljeni braniti hišo do zadnje kaplje krvi.

Toda zopet potisnejo orožje v žep, kajti spoznali so, da se jim ne bliža noben upornik, temveč samo razburjeni ljudje. Pred gručo opazijo dva moža, katerih roke so bile najbrže zvezane na hrutu. In oba so suvali inženirji naprej.

Toda kje je bil Valter Kronek?

Tom je z enim skokom čez ograjo verande ter teče proti množici, ki se je zanj le prepočasi približevala hiši.

Kje je bil Valter?

Tom je bil že blizu množice — tedaj pa mu korak zastane, njegove oči se prestrašeno razširijo, trese se od nog do glave, kajti za inženirji vidi, kako nekateri delavci nosijo nosilnice; za to so morali sneti kakva vrata. Na nosilnici je bilo stegneno človeško telo. Počasi in skrbno nosijo možje nosilnico, vsi drugi jim sledijo, vsi potrti in žalostni.

Tedaj pa se zopet stresejo Tomove mišice; naglo steče k sprevodu; same oči so ga za stegnjenega moža na nosilnici. In sedaj ga spozna.

— Valter! — zakriči v obup.

Nobenega drugega imena ni sedaj našel za svojega prijatelja. Mož, ki je bledega obraza in zaprtih oči ležal na nosilnici, je bil njegov prijatelj, njegov najboljši, njegov edini prijatelj, četudi ga je vedno spoštoval kot svojega predstojnika. Sedaj je bil njegov prijatelj za katerega se je tresel — in katerega so nesli ženi, katero je oboževal, na tak način v hišo.

— Kaj se je zgodilo? — ztvpije na inženirje.

Mr. Brown pokaže s prstom na oba zvezana moža. Bila sta boljševiška agitatorja, ki sta se izdajala za Perzijca.

— Ta dva sta streljala nanj, prokleta boljševika, ker je uporne delavce s svojo prepričevalno besedo in s svojo osebnostjo zopet pomiril. Ta dva psa sta vedela, da bo dr. Kronek vedno prekril njune nemene in da jih je hotel dati aretirati. Izbruh upora sta hotela izsiliti in sta iz zasede streljala nanj. Navzlic temu, da sva jaz in Harland strogo pazila na oba, sta mogla oddati tri strele, predno sva ju zgrabila. Samo en strel je zadel, — pa, žal, samo predbro.

Tom se vrže na enega boljševika in ga stresa jezo in besno.

— Svinje, najboljšega, najplemenitejšega moža sta morala nstreliti! Ubijem vaju kot stekle pse, kar sta v resnici. Inženirji pa ga potegneta nazaj.

bila. Drugim nočemo dati nikakega povoda za nove nemire. Mi-bila. D drugim nočemo dati nikakega povoda za nove nemire. Mislite na obe ženski. Kar se je zgodilo, je druge pripravilo do razuma. Rahlo, kar naj bi po želji obeh agitatorjev dovedlo do viška upora, ga je ubilo. Ko so videli dr. Kroneka pasti, so se naenkrat stregnili. Tega nikdo ni hotel imeti; preveč so ga v svojem srcu spoštovali. Sedaj nam samo za božjo voljo pomagajte njegovi ženi in hčerki prizanesljivo prinesiti novico, tega se bojimo najbolj, — pravi Mr. Brown.

Tom se obrne od boljševikov. S široko odprtimi očmi strmi v Valterja.

— Ali je živ? — vpraša hripavo.

— Da, živi — samo nezavesten je. Zdravnik bo takoj z vsem potrebnim v hišo. Samo naglo v posteljo z njim! Prosim — pripravite na to dobro kraljico in belo evetko.

Tom se prime za lase, ki so bili v velikem neredu in globoko dahne. Da, sedaj mora Regina in Urška mirno prinesiti žalostno novico. Še enkrat žalostno pogleda Valterja, ki je ležal mirno kot raven, nato pa naglo odide v hišo. K sreči so bila okna na drugi strani hiše, kot pa so bili ljudje in nosilnice nista mogli videti. Tiho odpre Tom vrata in vstopi. Regina sedi kot prikovana na stolu; roke držita srcu, kot bi ga hotela pomiriti. Z velikimi, plahimi očmi ga pogleda. Urška pa mu steče nasproti in ga prime za obe roki.

— Stric Tom!

Koliko skrbi in strahu je bilo v teh besedah.

(Dalje prihodnjič.)

GOLOBI — TIHOTAPCI

KOKAINA

V vojaški golobnjak pri Fontainebleauju je pred časom priletelo dvanajst tujih golobov. Golobi so bili bujno pernati, da se je to nekemu vojaku zdelo sumljivo. Začel jih je ogledovati, slednjič je tudi enega ujel in pri tem ugotovil, da ima golob poleg svojega perja še mnogo tujih peres, čijih tulci so bili napolnjeni s kokainom.

Kriminalna policija se je zanimala za lastnika in je ugotovila, da so se golobi končno nastanili pri nekem kmetu blizu Marseille. Oblast je pri njem odredila preiskavo in res so našli kokain, ki ga je mož vtihotapiljal iz Barcelone. Golobi so v zadnjih letih pretihotapili iz Španije v Francijo nad 20 kg kokaina, katerega je poslal kmetu njegov španski dobavitelj Castello iz Barcelone.

RIBE BREZ OČI

Oči globokomorskih rib so po neki znanstveni domnevi sposobne gledati s pomočjo kratkovalovnih žarkov, ki edini morejo dospeti do njihovih globlin.

Marsikateri teh rib imajo ogromne, iz glave moleče oči kakor n. pr. tiste čudne, rdeče ribe, ti so jim dali ime teleskopske ribe. So pa tudi ribe, ki niso sposobne občutiti nobene svetlobe. Sem spada riba "elarias fuscus" iz tropске Azije, ki se orientira samo s pomočjo dolgih, bradnih niti, ki ji obdajajo glavo od vseh strani.

V zadnjem času so odkrili na Madagaskarju sladkovodno ribo, ki živi v podzemeljskih jamah in nima niti nastavkov za oči. Po znanim fiziološkim zakonem, da nerabljeni organi polagoma okrnevajo in izginejo, je riba svoje oči pač izgubila. Vendar pa žival ni popolnoma slepa, kajti neke stanice pod njeno kožo so zmožne dojemati svetlobne razlike. Svoj plen pa si išče riba gotovo z nekim drugim čutom. Če zganec vodo v njeni bližini, bo splavala proti vzroku gibanja kakor so pokazali poskusi v akvariju. Na ta način je je tudi zelo lahko ujeti. Slične pojave so opazovali baje tudi pri naši "človeški ribici".

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

VZTRAJNA LJUBEZEN

Pred 10 leti je prispela v Brazilijo 17-letna Madžarka s svojo materjo, da bi se v novi domovini poročila s svojim rojakom, inženirjem. V pristanišču Bohia je pa prišlo na parnik več carinikov, med njimi tudi mladi lacin-tiro Miro, ki se je na prvi pogled do ušes zaljubil v mlado madžarsko dekle. Carinik je bil energičen mož in je tako stopil pred njeno mater, češ, da bi se rad poročil z lpeo hčerko. Toda Vera je bila že zaročena in se je peljala k svojemmu ženinu. Tako se je moral zaljubljeni carinik sprijazniti z bridko usodo.

Toda zakonska sreča lepe Vere ni trajala dolgo. Čez leto dni se je ločila od moža in se vrnila na Madžarsko k svoji materi. Te dni je dobila ločena žena pismo iz Brazilije, v njem pa dve fotografiji. Carinik, ki se je bil pred 10 leti strastno zaljubil v njo, je postal ta čas šef carinarnice v pristanišču Bohia. Piše ji, da je vedno mislil na njo in ko zvedel, da se je ločila od moža, ni odnehal, dokler ni zvedel, da je odpotovala v staro domovino k materi. Počelja ji fotografijo s prošnjo, naj ga vsaj zdaj usliši in postane njegova žena. Vztrajna carinikova ljubezen je mlado ženo tako ganila, da je brzojavno odgovorila svojemu čestilu, da se takoj odpelje v Brazilijo in ga vzame.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DOLOR CORDIS

(Nadaljevanje s 3. strani.)

fantje, ob njih kovčegi, ko da se peljejo k vojakom. Bila pa je to bolj daljna, strašnejša pot. Viharna noč na visokem morju. Ugasnile so vse zvezde, luna ni več sijala. Premetavalo je ladjo sem in tje, strah je objel močne kmetijske fante. Kje je oni veliki gorski mir? Nihče se ne zgane v planinah ponoči. Božja ti-hota kraljuje vsepovsod. Sova le zaskovika, čuk začuka. Zvezde sijajo vso noč, luna obseva zidove hiš in modrikasto svetlo lanu na polju. — France je zagledal na harmoniko:

O zdaj gremo, o zdaj gremo, nazaj nas več ne bo...

Nato ono cerkljansko:

Pod rožnato planino je grabila seno...

Ali zares misliš, da dobimo kaj dela v Argentini, kot je dejal agent? — vpraša tovariš Francea. "Upajmo," de France. "Sicer pa — meni je preskrbel delo v provinci Čako sosedov Janez, pastir bom." "Mi pa gremo k železnici, tere bomo postavljali. A čemu si odšel ti v Argentino, France?"

"Ker nam bodo prodali po-estvo, te sramote ne bom gledal, v Argentini me pač nihče ne pozna, pastir bom med pastirji, na Cerkljansko se več ne vrnem, tudi če poginem na farmi — nič ne de!"

"Poročiti bi se bil moral na Cerkljanskem, saj ni potreba, da bi se človek poročil ravno iz ljubezni! Že poroka na domači zemlji je ljubezen, evetko iz domače grude poročiš."

France je umolknil, odložil je harmoniko. Šel je v kot ladje, potegnil izza srajce sliko. Dala mu jo je Cilka. Slikal pa jo je v Cerknem največji slovenski intarist, Shakespear sodobne evropske intarizije, umetnik Metod Peternelj. Zunaj je zatulil orkan. France je stopil k okroglemu okenu kabine in zrl na razburkano morje. Valovi so se dvigali visoko kot gora, potem so se ponizali in penili črnosrebrni kot mrtvaški prt. Koliko ladij so že pogoltnili ti valovi, koliko ljudi.

Ali valovi niso krivi, kaj silijo ljudje na visoko morje, čemu v Ameriko, ki je bila last Indijanov... Ob tem vzvišenem, groznem prizoru je France mislil na lepo pesem, ki jo

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

29. septembra: Paris v Havre, Olympic v Cherbourg

30. septembra: Conte di Savoia v Genoa

2. oktobra: Resolute v Hamburg

4. oktobra: New York v Hamburg

5. oktobra: Bremen v Bremen

6. oktobra: Majestic v Cherbourg

7. oktobra: Milwaukee v Hamburg, Volendam v Boulogne, Augustus in Trst, Lafayette v Havre

11. oktobra: Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre, Aquitania v Cherbourg

12. oktobra: Europa v Bremen

13. oktobra: Rotterdam v Boulogne

14. oktobra: Rex v Genoa

15. oktobra: Ile de France v Havre

18. oktobra: Hamburg v Hamburg

20. oktobra: Bremen v Bremen

21. oktobra: Statendam v Boulogne

22. oktobra: Olympic v Cherbourg

23. oktobra: Paris v Havre

24. oktobra: St. Louis v Hamburg

25. oktobra: Vulkan v Trst

26. oktobra: Berengaria v Cherbourg

27. oktobra: Deutschland v Hamburg

28. oktobra: Washington v Havre

29. oktobra: Majestic v Cherbourg

30. oktobra: Europa v Bremen

31. oktobra: Volendam v Boulogne

1. novembra: Conte di Savoia v Genoa

2. novembra: New York v Hamburg

3. novembra: Aquitania v Cherbourg

4. novembra: Volendam v Boulogne

5. novembra: Saturnia v Trst

6. novembra: Ile de France v Havre

7. novembra: Bremen v Bremen

8. novembra: Albert Ballin v Hamburg

9. novembra: Manhattan v Havre

10. novembra: Rotterdam v Boulogne

11. novembra: Milwaukee v Hamburg

12. novembra: Rex v Genoa

13. novembra: Champlain v Havre

14. novembra: Hamburg v Hamburg

15. novembra: Pres. Roosevelt v Havre

16. novembra: Berengaria v Cherbourg

17. novembra: Statendam v Boulogne

18. novembra: Paris v Havre

19. novembra: Augustus v Genoa

20. novembra: Deutschland v Hamburg

21. novembra: Washington v Havre

22. novembra: Europa v Bremen

23. novembra: Volendam v Boulogne

24. novembra: Conte di Savoia v Genoa

25. novembra: Ile de France v Havre

26. novembra: New York v Hamburg

27. novembra: Pres. Harding v Havre

28. decembra: Volendam v Boulogne

29. decembra: Vulkan v Trst

30. decembra: Champlain v Havre

31. decembra: Bremen v Bremen

1. januar: Albert Ballin v Hamburg

2. januar: Manhattan v Havre

3. januar: Berengaria v Cherbourg

4. januar: Statendam v Boulogne

5. januar: Paris v Havre

6. januar: Augustus v Genoa

7. januar: Deutschland v Hamburg

8. januar: Washington v Havre

9. januar: Europa v Bremen

10. januar: Volendam v Boulogne

11. januar: Conte di Savoia v Genoa

12. januar: Ile de France v Havre

13. januar: New York v Hamburg

14. januar: Pres. Harding v Havre

15. januar: Berengaria v Cherbourg

16. januar: Statendam v Boulogne

17. januar: Paris v Havre

18. januar: Augustus v Genoa

19. januar: Deutschland v Hamburg

20. januar: Washington v Havre

21. januar: Europa v Bremen

22. januar: Volendam v Boulogne

23. januar: Conte di Savoia v Genoa

24. januar: Ile de France v Havre

25. januar: New York v Hamburg

26. januar: Pres. Harding v Havre

27. januar: Berengaria v Cherbourg

28. januar: Statendam v Boulogne

29. januar: Paris v Havre

30. januar: Augustus v Genoa

31. januar: Deutschland v Hamburg

1. februar: Washington v Havre

2. februar: Europa v Bremen

3. februar: Volendam v Boulogne

4. februar: Conte di Savoia v Genoa

5. februar: Ile de France v Havre

6. februar: New York v Hamburg

7. februar: Pres. Harding v Havre

8. februar: Berengaria v Cherbourg

9. februar: Statendam v Boulogne

10. februar: Paris v Havre

11. februar: Augustus v Genoa

12. februar: Deutschland v Hamburg

13. februar: Washington v Havre

14. februar: Europa v Bremen

15. februar: Volendam v Boulogne

16. februar: Conte di Savoia v Genoa

17. februar: Ile de France v Havre

18. februar: New York v Hamburg

19. februar: Pres. Harding v Havre

20. februar: Berengaria v Cherbourg

21. februar: Statendam v Boulogne

22. februar: Paris v Havre

23. februar: Augustus v Genoa

24. februar: Deutschland v Hamburg

25. februar: Washington v Havre

26. februar: Europa v Bremen

27. februar: Volendam v Boulogne

28. februar: Conte di Savoia v Genoa

29. februar: Ile de France v Havre

30. februar: New York v Hamburg

31. februar: Pres. Harding v Havre

1. marec: Berengaria v Cherbourg

2. marec: Statendam v Boulogne